

پیش‌بینی اضطراب جدایی کودک بر اساس سبک‌های دلبستگی مادر و اختلال دلبستگی در دانش‌آموزان دختر پایه‌های اول و دوم مدارس ابتدایی شهر اصفهان

سمیرا شایق^۱، شعله امیری^۲، حسینعلی مهربابی^۳

^۱ کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

^۲ استاد گروه روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

^۳ استادیار گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

چکیده

هدف از پژوهش حاضر پیش‌بینی علائم اضطراب جدایی بر اساس سلامت روان مادر، سبک‌های دلبستگی مادر، اختلال دلبستگی کودک و متغیرهای جمعیت شناختی، در دانش‌آموزان دختر دوره ابتدایی شهر اصفهان بود. بدین منظور، در قالب مطالعه‌ای توصیفی از نوع همبستگی، تعداد ۳۳۰ دانش‌آموز دختر پایه اول و دوم دوره ابتدایی شهر اصفهان به شیوه تصادفی خوشه‌ای انتخاب شده و مادران آن‌ها با استفاده از پرسشنامه علائم مرضی کودکان (CSI-4)، پرسشنامه ۹۰ سؤالی فهرست علائم بالینی (SCL-90-R)، پرسشنامه سبک دلبستگی بزرگسالان (AAQ) و پرسشنامه اختلال دلبستگی راندولف (RADQ) مورد ارزیابی قرار گرفتند. نتایج حاصل از ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که تحصیلات والدین و نمرات دلبستگی ایمن مادر با علائم اضطراب جدایی، رابطه معکوس و معناداری دارند. بدین معنا که پایین بودن تحصیلات والدین و نمرات دلبستگی ایمن مادر با افزایش علائم اضطراب جدایی همراه است ($p < 0/05$). همچنین مشاهده شد که سبک‌های دلبستگی ناایمن و اجتنابی مادر، شاخص‌های آسیب‌شناسی روانی مادر از قبیل اضطراب، افسردگی، حساسیت بین فردی، پرخاشگری و بدبینی، رابطه مستقیم و معناداری با علائم اضطراب جدایی کودک دارند. بدین معنا که افزایش گرایش‌های دلبستگی نا ایمن و اجتنابی، بالا بودن نمرات اضطراب، افسردگی، حساسیت بین فردی، پرخاشگری و بدبینی مادر، بالا بودن نمره اختلال دلبستگی کودک با بالا رفتن علائم اضطراب جدایی کودکان دختر همراه است ($p < 0/05$). نتایج تحلیل رگرسیون گام‌به‌گام نشان داد که از بین متغیرهای مورد بررسی، اضطراب مادر ۱۲/۴ درصد، کیفیت دلبستگی کودک ۴ درصد، تحصیلات پدر ۲/۲ درصد، دلبستگی ایمن مادر ۱/۴ درصد و چهار مؤلفه مذکور، در مجموع ۱۹/۹ درصد از علائم اضطراب جدایی کودکان را تبیین می‌کنند ($p < 0/05$).

واژه‌های کلیدی: اضطراب جدایی، سلامت روان، سبک‌های دلبستگی، اختلال دلبستگی، دانش‌آموزان دختر، دوره ابتدایی

مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی

دوره ۷، شماره ۱، بهار ۱۴۰۰، صفحات ۸۰۹-۷۹۸